

קורס: מדיניות בריאות וסביבה
שנה"ל תשע"ו, סמסטר ב', ימי ד', 12:00-14:00
מס' קורס: 01.ב.286.4905
שעת קבלה: לפי תיאום מראש
מרצה: ד"ר מיה נגב, maya.negev@gmail.com

מדיניות בריאות וסביבה

מטרות הקורס:

- הכרות עם מדיניות בריאות וסביבה בעולם ובישראל: התפתחות התחום וסוגיות מרכזיות.
- הקניית בסיס להבנה וניתוח של סוגיות בבריאות וסביבה לצורך קבלת החלטות מדיניות.
- התנסות מעשית בכלי מדיניות נבחר: תסקיר השפעה על הבריאות.

הקורס מתאים לסטודנטים מכל המגמות בביה"ס לבריאות הציבור ופתוח לסטודנטים מחוץ לביה"ס.

מבנה הקורס:

קורס סמסטריאלי, 2 שעות שבועיות.
הקורס מורכב מהרצאות פרונטאליות, עבודה בקבוצות, והצגות סטודנטים.

דרישות הקורס:

1. נוכחות מלאה במינימום 80% מהשיעורים.
 2. מצגת (30% מהציון)
 3. עבודה (70% מהציון)
- הערה: המצגת והעבודה באותו נושא. ניתן לעשות את המטלה לבד או בזוגות.

תכנית הקורס

1. התפתחות התחום, המצב בישראל ובמדינות נבחרות בעולם
2. שילוב שיקולי בריאות וסביבה בקבלת החלטות
3. כלי מדיניות בתחום בריאות וסביבה
4. מדיניות בתחום זיהום אוויר (ישראל, אירופה, ארה"ב. המקרה של מפרץ חיפה)
5. מדיניות בתחום כימיקלים במוצרי צריכה וחומרי הדברה
6. הערכות ותסקירים: הערכת סיכונים, תסקירי השפעה על הסביבה, תסקירי השפעה על הבריאות, שילוב תסקירים
7. תרגיל בכיתה: תסקירי השפעה על הבריאות
8. הצגת מקרה חקר, זיהוי נושאי בריאות, בחירת נושאים לעבודה
9. ממשק מדע - מדיניות
10. עיקרון הזהירות, קבלת החלטות בתנאי אי-ודאות
11. שחקנים ואינטרסים בזירת מדיניות בריאות וסביבה
12. תפקידה של החברה האזרחית, שיתוף הציבור ובעלי עניין
13. מצגות סטודנטים
14. סיכום

ספרות:

קריאת חובה:

פרקים נבחרים מתוך:

Rom W. N. (2011) Environmental Policy and Public Health: Air Pollution, Global Climate Change, and Wilderness. Jossey-Bass.

Birley, M. (2011) Health Impact Assessment: Principles and Practice. Routledge.

מאמרים נבחרים מתוך כתב העת Environmental Health Perspectives (יועלו למודל)

טל, אלון, 2006. הסביבה בישראל: משאבי טבע, משברים, מאבקים ומדיניות - מראשית הציונות ועד המאה ה-21. הוצאת הקיבוץ המאוחד.

הקרן לבריאות וסביבה ומשרד הבריאות, 2014. בריאות וסביבה בישראל 2014.

פרוטוקולים נבחרים של ישיבות וועדת הפנים והגנת הסביבה והוועדה המשותפת לבריאות וסביבה, כנסת ישראל.

מבקר המדינה, 2015. דוח שנתי 65ג. המשרד להגנת הסביבה – הטיפול בזיהום אוויר ממקורות נייחים.

ב. קריאה מומלצת

גדרון, צפריה, פישהנדלר, איתי, קרין, שונמית. 2010. מדע, מדיניות ואי-ודאות: תפקידם של מדענים בעיצוב מדיניות סביבתית בישראל. האוניברסיטה העברית בירושלים. המכון ללמודים עירוניים ואזוריים. מחקרי פלורסהימר.

חיים, מעין. 2011. על הדבש ועל העוקץ: שנה ליישום חוק אוויר נקי. הקואליציה לבריאות הציבור.

חיים, מעין. 2012. דוח: שנתיים ליישום חוק אוויר נקי. הקואליציה לבריאות הציבור.

לסטר, ראובן. וחשן, אהוד. 2003. סביבה, מינהל ומשפט בישראל: שורשים ובסיס. מכון ירושלים לחקר ישראל.

נגב, מיה. 2014. מדיניות בריאות וסביבה: היבטים בין משרדיים. ביה"ס לממשל ומדיניות ע"ש הרטוך, אוניברסיטת תל אביב.

נויגרטן, תמר וקרת, דורית, 2011. צעדים לקידום שקיפות סביבתית: המלצות לרשות המקומית. דו"ח פעילות הקליניקה למדיניות סביבתית. ביה"ס לממשל ומדיניות ע"ש הרטוך, אוניברסיטת תל אביב.

קרסין, אור. 2009. יישום אפקטיבי של מדיניות סביבתית: עידוד הציות ויעול האכיפה. מכון ירושלים לחקר ישראל, המרכז למדיניות סביבתית.